

Budgettet skal give føling med hvad bedriften kan tåle

Match: Det sjællandske team i Budgetmatchen håber, at budgettet giver en føling med, hvor robust bedriften er over for blandt andet rentestigning og ændring i mælkepris.

Af Lone Sylvest Søgaard

Siden Niels-Henrik Hjerrild købte Krogsgaard ved Sorø i fri handel i 1997, har han haft en god føling med, om budgettet blev holdt.

»Det er vigtigt at vide, hvor du er. Det kan godt være, det ikke går, som det skal, men det skal i hvert fald ikke komme som en overraskelse. Så har du mistet styringen,« mener den 48-årige mælkeproducent.

Da bankerne for halvandet år siden skruede op for bidragsatserne, tog han selv initiativ til, at der skulle laves en Turnaround på bedriften.

»Jeg blev så frustreret, for jeg kunne jo se, at vi ikke kunne blive ved med at honorere kravene fra banken, med mindre der skete noget,« forklarer han.

Krogsgaard

250 jerseykøer
To ansatte plus fast afløser
190 hektar
Stald fra 2006
Restbeløb pr. ko: 69,25 kr.
Restbeløb pr. kg EKM: 2,35 kr.
Energiudnyttelse: 99,7 procent
Ydelse: 9.700 kg EKM

Turnaroungen gav anledning til en ny medarbejdersammensætning. Fodermesteren blev, men én dansk medarbejder blev afskediget, en rumænsk medarbejder ansat og der blev hyret en fast afløser til malkning.

Eftersyn: Niels-Henrik Hjerrild har tidligere haft godt udbytte af en Turnaround, og en god føling med budgettet er et must for den sjællandske mælkeproducent. Foto: Jens Tønnesen.

Processen var ikke let, og der er skåret ind til benet nu. Men lønøkonomierne faldt, og arbejdet glider lettere end tidligere.

Det stod også klart, at mælkemængden var for lav. Ydelsen var faldet fra 9200 til 8800 kg. Så goldkofodring og blandetid blev ændret, malkningsfrekvensen justeret fra 14-10 til 12-12, og der kom fokus på ydelse i budgettet. Det hjalp. Målet for 2013 på 9400 kg er mere end nået. Måske også hjulpet på vej af, at kvierne et par år tidligere blev taget hjem fra udlicitering.

Næste indsatsområder er foderøkonomi og kodø-

delighed. Benchmarking i KvægNøglen viser, at køerne burde æde mere grovfoder, og kodødeligheden på 4,8 procent nager landmanden.

For tre år siden udliciterede Niels-Henrik Hjerrild alt markarbejde, hvilket passer ham godt.

»Jeg syntes, at jeg sad på en traktor evig og altid, samtidig med, jeg også burde være et andet sted, og vi tjente ikke noget ved at gøre det selv,« fortæller han.

Budgetarbejdet i Gefion I Landboforeningen Gefion har man de seneste tre år øget fokus på budgettet. Driftsøko-

Naturerhverv.dk

Ministeriet for Fødevarer,
Landbrug og Fiskeri

Den Europæiske
Landbrugsfond for Udvikling
af Landdistrikterne

Danmark og Europa investerer i landdistrikterne

Se 'European Agricultural Fund for Rural Development' (EAFRD)

Mål: Niels-Henrik Hjerrild, Lone Hesseldal Andersen og Poul Brandstrup håber som det første at få styr på fodersiden, da jerseykøerne burde kunne æde mere grovfoder. Foto: Jens Tønnesen.

nom Poul Brandstrup sidder i en budgetgruppe, der hvert år før budgetarbejdet, ser på, hvordan der kan laves et mere forståeligt budget.

»Vi prøver at lægge handlingsplaner ind i budgettet, så det ikke bare bliver en konstatering af tal. Vores mål er at få budgettet præsenteret, så det giver en føling med, hvad bedriften kan tåle og ikke tåle i forhold til for eksempel rentestigning, mælkepris og så videre,« forklarer Poul Brandstrup, der forventer at få inspiration til arbejdet fra Videncentret og Budgetmatchens øvrige deltagere.

Kvægbrugskonsulent Lone Hesseldal Andersen har to klare forventninger til budgetarbejdet i forbindelse med matchen:

»Jeg forventer, at vi får helt styr på fodersiden, så vi er lige så gode som de andre i KvægNøglen. De samlede foderomkostninger skal simpelthen ned. Og så forventer jeg at få helt klarhed over, hvad kvægrådgivningen skal levere til budgettet ud over produktionsbudgettet. Det kunne være skønt, hvis vi fik det sat op i skemaer eller lignende,« siger hun.

Budgettet omsætter strategi til handlinger

Budget: Med budgettet får du omsat din strategi til konkrete handlinger.

Af Vibeke Hjørsløv Rasmussen, VFL, Økonomi og Virksomhedsledelse

Team Gefion

Mælkeproducent Niels-Henrik Hjerrild, Sorø.

Kvægbrugskonsulent Lone Hesseldal Andersen.

Driftsøkonomikonsulent Poul Brandstrup.

Planteavlskonsulent Anders Düring.

Ønsker du fuld værdi af budgettet, skal der lægges et stykke arbejde i budgettets forudsætninger. Det er her, du vurderer det foregående års indsats og resultat og følger op på strategien. Strategien skal vurderes – hvor langt nåede du i år? Holder målsætningerne på langt sigt, og hvilke handlinger kræver det i årets løb, hvis du skal nå de strategiske mål?

Herefter skal du finde ud af, om der er oplagte fokusområder, om du har de nødvendige ressourcer på de områder, du har udpeget, og fastsætte mål for de udvalgte indsatsområder. Overvej, om der er nøgletal, som lø-

bende kan fortælle, om du er på rette spor.

For at få det fulde udbytte af det kommende års indsats, er det altafgørende, at kvæg-, plante- og økonomikonsulenten alle arbejder sammen med dig om at vurdere indsatserne og prioriteringerne i en sammenhæng.

Budgetmatchen

Budgetmatchen er en konkurrence, der sætter fokus på budgettet som styringsværktøj for landmanden.

Konkurrencen afvikles i 2014 og er arrangeret af VFL, Kvæg, VFL, Økonomi og Virksomhedsledelse og Ta' Stilling – Ta' Handling.

